

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту організацій

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 073 "Менеджмент"
за магістерською програмою професійного спрямування
"Менеджмент організацій"
на тему: «Формування операційної стратегії агропідприємства»

Виконавець:

студент факультету
менеджменту, обліку та
інформаційних технологій
Філіна Ольга _____

Науковий керівник:

к.е.н., доцент
Карпенко Юлія
Валентинівна _____

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Привабливість продукції для покупців є результатом тривалого процесу пошуку джерел конкурентних переваг підприємства в його операціях. Від того, наскільки успішно виконується операційна функція підприємства залежать перспективи його функціонування на ринку. Операційна функція, як логічна послідовність основних операцій, спрямована на реалізацію певного операційного пріоритету. Досягти його в найбільш ефективний спосіб дозволяє операційна стратегія. Вона визначає найбільш раціональне поєднання ресурсів підприємства та надає можливість найбільш повно використати його операційні можливості.

Метою кваліфікаційної роботи є вивчення теоретичних основ формування операційної стратегії підприємства та застосування отриманих теоретичних знань для розробки операційної стратегії ТОВ "Топаз".

В роботі встановлені та вирішені такі завдання:

- вивчити теоретичні основи формування операційної стратегії діяльності підприємства, зокрема встановити сутність поняття "операційна стратегія підприємства" та основні класифікаційні підходи до неї;
- дослідити сільськогосподарську галузь України у відповідності до концепції життєвого циклу галузі;
- проаналізувати операційні можливості ТОВ "Топаз";
- запропонувати заходи з формування та реалізації операційної стратегії підприємства ТОВ "Топаз".

Об'єктом дослідження є аграрне підприємство ТОВ "Топаз".

Предметом дослідження є процес розробки операційної стратегії діяльності підприємства.

Методи дослідження. У процесі дослідження було використано методи: метод групування (для систематизації визначень «операційна стратегія діяльності підприємства»); концепція життєвого циклу галузі М. Портера (для аналізу сільського господарства України); методи аналізу фінансової звітності (для аналізу фінансового стану підприємства), діаграма Ісікави (для встановлення причин зростання витрат підприємства), блок-схеми розгортання процесу (для вивчення складу та послідовності основних операцій процесу), FMEA – аналіз (для дослідження можливості забезпечення якості виконання процесу), інструмент SMED (для удосконалення технології проведення щоденного огляду агрегату), модель управління запасами з ступінчатою ціною (для зниження витрат на зберігання запасів добрива та оформлення замовлень).

Інформаційна база дослідження. Для проведення теоретичних досліджень в роботі використано науково-літературні джерела, зокрема монографії, періодичні видання та Інтернет – видання. Для аналізу практики діяльності підприємства було розглянуто дані його фінансової звітності, а також річні звіти.

Наукова новизна дослідження полягає у формуванні методичного підходу до розробки операційної стратегії аграрного підприємства на основі удосконалення операцій системи, з використанням інструментарію концепції ощадливого виробництва та сучасних моделей управління запасами.

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних літературних джерел, додатку.

Практична значимість роботи полягає в можливості використання розроблених рекомендацій у процесі формування операційної стратегії аграрних підприємств.

Основні результати роботи розглянуто на V Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми менеджменту: теоретичні і практичні аспекти», що відбулася 20-21 травня 2019 р. на базі Одеського національного економічного університету.

За результатами виконання кваліфікаційної роботи опубліковано тези доповідей:

Карпенко Ю.В., Філіна О.А. Вибір операційних пріоритетів як основи реалізації операційної стратегії підприємств. *Актуальні проблеми менеджменту: теоретичні і практичні аспекти*: Матеріали п'ятої міжнар. наук.–практ. конф., 20-21 травня 2021 р. відпов. за випуск д.е.н., проф. Кузнецова І. О. Одеса, ОНЕУ. 227 с. (С. 75-79).

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РЕФЕРАТУ

У першому розділі «**Сутність операційної стратегії діяльності підприємства**» досліджено основні наукові підходи до сутності поняття «операційна стратегія підприємства», виявлені основні класифікаційні ознаки операційних стратегій, проаналізовано процес формування операційної стратегії підприємства.

У другому розділі «**Аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища ТОВ "Топаз"**» проаналізовано стан сільськогосподарської галузі України, вивчено фінансовий стан та наявні операційні можливості ТОВ "Топаз".

У третьому розділі «**Формування операційної стратегії ТОВ "Топаз"**» обґрунтовано операційну стратегію ТОВ "Топаз", розроблено план заходів з її реалізації та визначено їх ефективність.

ВИСНОВОК

За результатами дослідження, виконаного в кваліфікаційній роботі, встановлено:

1. Під операційною стратегією слід розуміти розробку загальної політики підприємства та планування використання його ресурсів, що сприяють ефективній підтримці його довгострокової конкурентної стратегії. В даному визначенні підкреслюється охоплення операційною стратегією всіх аспектів ресурсного забезпечення операційної системи, а також підпорядкованість та спрямованість операційної стратегії на забезпечення реалізації конкурентної стратегії підприємства.

Основними класифікаційними ознаками операційних стратегій є наступні: за реакцією операційної системи на попит, за обраними операційними пріоритетами, за стадіями життєвого циклу продукції. Перша класифікаційна ознака надає можливість обрати спосіб для балансування попиту та виробничих можливостей підприємства. В рамках другої класифікації відбувається

концентрація операційної стратегії на обраному пріоритеті та його підтримці. Третя класифікаційна ознака дозволяє налаштувати операційну стратегію у відповідності до етапу життєвого циклу продукту.

2. Аналіз сільськогосподарської галузі України у відповідності до ознак стадій розвитку галузі (поведінки покупців, зміни в товарах, характеру конкурентних відносин, стану виробництва, прибутковості галузі та маркетингової діяльності) дозволив встановити, що вона знаходиться на стадії зрілості життєвого циклу. Розгляд динаміки виробництва продукції рослинництва дозволив відзначити її як нестабільну. Кількість виробників в галузі скорочується, у т.ч. зменшується питома вага малих сільгоспвиробників. Виробництво продукції сільського господарства зосереджується на великих підприємствах.

3. Розгляд операційних можливостей ТОВ "Топаз" показав, що найбільш доцільним пріоритетом в основі операційної стратегії є витрати виробництва. Розгляд структури та динаміки витрат показав наявність витрат, які мають високу питому вагу у структурі витрат підприємства, зокрема витрати на добриво.

4. Для удосконалення запропоновано процес механізованого внесення мінеральних добрив в ґрунт, а також процес постачання добрив. За допомогою блок-схеми розгортання описано сутність та основні операції процесу механізованого внесення добрив; а з використанням аналізу видів та наслідків потенційних відмов досліджено можливості забезпечення якості виконання процесу. Удосконалено операції визначення норми внесення добрив, роботи агрегату на загоні та запропоновано здійснювати контрольні операції з перевірки рівномірності розподілу добрив, перевірку фактичних витрат розкидання добрив.

Використання інструменту SMED дозволило удосконалити технологію проведення щоденного огляду агрегату перед початком роботи. Також запропоновано застосовувати модель управління запасами з ступінчатою ціною, що забезпечує зниження витрат на зберігання запасів та оформлення замовлень.

Загальний економічний результат реалізації заходів (за відрахуванням витрат на їх реалізацію) складе 1122,7 тис. грн., заходи є доцільними. У комплексі вони дозволять зменшити витрати підприємства та в такий спосіб сприяти досягненню визначеного операційного пріоритету низьких витрат.

АНОТАЦІЯ

**Філіна Ольга Андріївна, «Формування операційної стратегії
агropідприємства»**

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 073 "Менеджмент" за магістерською програмою «Менеджмент
організацій»,

Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2021 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – ТОВ "Топаз".

У роботі розглядаються теоретичні аспекти формування операційної стратегії підприємства, зокрема види та характеристика класифікаційних ознак операційних стратегій.

Проаналізовано сільськогосподарську галузь України та наявні операційні можливості ТОВ "Топаз".

Запропоновано удосконалення процес механізованого внесення мінеральних добрив в ґрунт, а також процес постачання добрив; також запропоновано використання інструменту SMED та застосовувати модель управління запасами з ступінчатою ціною, що забезпечує зниження витрат на зберігання запасів та оформлення замовлень.

Ключові слова: операційна стратегія, операційні можливості, операційні пріоритети, сільськогосподарська галузь, ремонтне обслуговування техніки.

ANNOTATION

Olga Filina, "Formation of an operational strategy for an agricultural enterprise",
thesis for Master degree
in specialty 073 «Management» under the program «Management of Organizations»,
Odessa National Economic University
Odessa, 2021

Thesis consists of three chapters. Object of study is LLC "Topaz".

Diploma thesis deals with theoretical aspects of the formation of enterprise's operational strategy, in particular, the types and characteristics of the operational strategies' classification.

It is analyzed agricultural sphere of Ukraine and available operational possibilities LLC "Topaz".

It is suggested to improve the process of mechanized application of mineral additives into soil, as well as the process of supply of additives; it is also suggested to use the SMED tool and apply the model of stock management with staggered price, which ensures decrease of costs for stock keeping and order execution.

Keywords: Operational strategy, operational capacity, operational priorities, agricultural sector, maintenance of equipment.